Námsgrein: Samfélagsfræði 6. – 7. bekkur

Kennari: Egill Páll Egilsson, Kiddý Hörn Ásgeirsdóttir og Nanna Möller

Tímafjöldi á viku: 3,5 klst

Námsefni: Námsefnið verður tekið fyrir á tveimur skólaárum og skiptist niður í A ár og B ár. Til grundvallar kennslu verða bækurnar Evrópa, Norðurlöndin, Ég og samfélagið, Ég og sjálfsmyndin og Sögueyjan 2 og 3.. Annað efni / ítarefni fundið til / búið til af kennara.

Kennsluaðferðir og skipulag: Umræður, samvinna nemenda, einstaklingsvinna, verkefnavinna og verkleg kennsla. Í tímum er lögð áhersla á þátttöku, vönduð vinnubrögð og góð samskipti.

Námsmat: Símat. Unnin verða ýmis konar verkefni sem og að þátttaka og virkni í kennslustundum fer inn í matið. Mat hæfniviðmiða er birt á Mentor jafnóðum.

Grunnþættir menntunar: Byggt á Aðalnámskrá grunnskóla - Almennur hluti 2011 – Greinasafn 2013

Grunnþáttur	Áhersluþættir grunnþátta menntunar
Læsi	Að nemendur geti lesið í umhverfi sitt og það helsta í nánasta umhverfi og þjálfist í að beita gagnrýnni hugsun.
Sjálfbærni	Að skapa náms- og vinnuumhverfi þar sem nemendur verða samábyrgir.
Heilbrigði og velferð	Að efla sjálfstæði nemenda í vinnu og námi og efla sjálfsmynd nemenda.
Lýðræði og mannréttindi	Að virða rétt allra nemenda og ákvarðanir teknar á lýðræðislegan hátt. Að taka tillit til þarfa einstakra nemenda og ábyrgðar þeirra á náminu.
Jafnrétti	Að hafa jafnrétti nemenda á ólíkum forsendum í fyrirrúmi, þar sem eiginleikar og þarfir hvers og eins eru hafðir að leiðarljósi.
Sköpun	Að nemendur vinni margvísleg verkefni þar sem sköpunarkrafturinn fær að njóta sín. Að skapa tækifæri til að miðla verkum til annarra.

Námsefni	Hæfniviðmið/ markmið
Evrópa/Norðurlönd Lesbók Vinnubók	**Að nemandi:** • kynnist landslagi, náttúrufari og auðlindum Norðurlandanna og mótun ísaldarjökulsins. • þekki megineinkenni gróðurfars og loftslags Norðurlanda auk ríkjandi vinda og hafstrauma. • þekki helstu menningareinkenni Norðurlandabúa eins og tungumál, trúarbrögð, lífskjör, menntamál og félagsmál, stjórnarfar, samstarf og sameiginlega hagsmuni Norðurlandanna. • átti sig á hvað er líkt og hvað ólíkt í atvinnulífi, búsetumynstri og lífsháttum Norðurlandabúa. • þekki helstu atvinnuvegi Norðurlandabúa og framleiðslu þeirra. • kynni sér á hvaða sviðum Norðurlandaþjóðirnar eiga með sér samstarf og í hverju það felst • þekki á Evrópukorti nöfn og legu ríkja í Evrópu auk stærstu áa, vatna, hafa og fjallgarða. • þekki einstök menningarsvæði í Evrópu, t.d. Norðurlönd, Eystrasaltssvæðið og Norður-Evrópu. • afli sér upplýsinga um einstök lönd eða landsvæði eftir mismunandi leiðum, t.d. með bókum, dagblöðum, tölfræðigögnum, kortum, netinu eða viðtölum • fjalli um hugtök eins og ríki, land, þjóð og landamæri • átti sig á hvað hefur áhrif á legu og vöxt einstakra búsetusvæða • þekki hvernig atvinnugreinar skiptast í frumvinnslu-, úrvinnslu- og þjónustugreinar • kynnist því hvers vegna mismunandi samgöngutæki henta hverju sinni, t.d. kostum og göllum vega, járnbrauta, sjó- og loftleiða eftir því hvað þarf að flytja hverju sinni. • skilji af hverju tiltekinni starfsemi er valinn staður þar sem hún er, t.d. af hverju stór iðnfyrirtæki eru staðsett í útjaðri borga en ekki í miðbæjum. • þekki helstu gerðir orkulinda sem nýttar eru, hvar þær er að finna og hvernig þær hafa myndast. • átti sig á nauðsyn alþjóðlegrar samvinnu ríkja á sviði umhverfismála þar sem t.d. mengun og loftslagsbreytingum verða ekki sett landfræðileg mörk.
Ég og sjálfsmyndin	**Að nemandi geti:** **Sjálfsmynd** • lýst sjálfum sér og tekið dæmi um þætti sem hafa áhrif á sjálfsmynd hans, svo sem úr nærsamfélagi, umhverfi og menningu. • gert sér grein fyrir eigin styrkleikum og veikleikum. • gert grein fyrir og miðlað af þekkingu sinni og leikni, skoðunum, hugsunum og tilfinningum á þann hátt sem á við hverju sinni.

	• lært af mistökum og nýtt sér óvæntar niðurstöður við lausn verkefna á skapandi hátt. • gert sér grein fyrir hvernig hann getur hagnýtt sterkar hliðar sínar á skapandi hátt í námi og haft skýra sjálfsmynd. • gert grein fyrir og miðlað af þekkingu sinni og leikni, skoðunum, hugsunum og tilfinningum á þann hátt sem á við hverju sinni. **Hópar sem þú ert í** • gert sér grein fyrir margbreytileika fjölskyldna og margvíslegum hlutverkum innan þeirra. • sýnt fram á skilning á mikilvægum gildum, svo sem kærleika, mannhelgi, félagslegu réttlæti. • sýnt umhyggju fyrir öðrum mönnum og öllu lífi. • lýst nokkrum einkennum lýðræðislegra samfélagshátta. **Samskipti** • tekið þátt í lýðræðislegu samstarfi og samræðu. • borið kennsl á ólíkan bakgrunn fólks og virt frelsi þess til mismunandi trúar, lífsgilda, skoðana og lífshátta. • metið og brugðist við ólíkum skoðunum og upplýsingum á fordómalausan hátt. • rökrætt um ólík málefni af samfélagslegum og siðferðilegum toga. • tekið þátt í samræðu um stöðu sína sem þátttakandi í samfélaginu, réttindi og skyldur, sýnt ábyrgð í samskiptum og áttað sig á réttindum sínum samkvæmt alþjóðasáttmálum. **Andleg líðan** • lýst margvíslegum tilfinningum og áttað sig á, áhrifum þeirra á hugsun og hegðun. • tileinkað sér heilbrigða og holla lífshætti. • metið jákvæð og neikvæð áhrif ýmissa áreita í umhverfinu á líf hans og tekið gagnrýna afstöðu til þeirra. **Varúð – Hætta** • fylgt ferli orsaka og afleiðinga af gerðum manna og bent á leiðir til úrbóta. • lýst nokkrum einkennum lýðræðislegra samfélagshátta. • gert grein fyrir hlutverki nokkurra helstu stofnana samfélagsins. • gert grein fyrir hugmyndum um samhjálp og velferð og framkvæmd hennar í samfélaginu.

	• Lýst með dæmum hvernig samfélagsgerð tengist lífi einstaklinga. • sýnt fram á skilning á kostnaði eigin neyslu og sé læs á þau áhrif sem ýmis tilboð og auglýsingar hafa á eigin neyslu og á samfélagið. • séð gildi slysavarna og viðbragða við slysum í heimahúsum, nærsamfélagi og náttúrunni. • lýst með dæmum gildi jákvæðra lífsviðhorfa, dygða og gildismats fyrir eigin sjálfsvitund. • tileinkað sér heilbrigða og holla lífshætti. • metið jákvæð og neikvæð áhrif ýmissa áreita í umhverfinu á líf hans og tekið gagnrýna afstöðu til þeirra. • rætt um eigin athafnir og afleiðingar þeirra. • rætt reglur í samskiptum fólks og tekið þátt í að setja sameiginlegar leikreglur með öðrum. • tekið þátt í samfélagsmálum á ábyrgan hátt. • sýnt samferðafólki sínu tillitssemi og umhyggju. **Hvert stefni ég** • gert sér grein fyrir jafngildi sínu og annarra manna og rætt þýðingu þess. • sett sig í spor fólks með ólíkan bakgrunn á völdum stöðum og tímum. • sett sér markmið og gert áætlanir við fjölbreytt viðfangsefni.
Ég og samfélagið **Saga Húsavíkur**	**Að nemandi geti:** **Reynsluheimur** • fylgt ferli orsaka og afleiðinga af gerðum manna og bent á leiðir til úrbóta. • greint samhengi heimabyggðar við umhverfi, sögu, menningu og félagsstarf. • aflað sér, metið og hagnýtt upplýsingar um menningar- og samfélagsmálefni í margvíslegum gögnum og miðlum. • notað mikilvæg hugtök til að fjalla um menningar- og samfélagsmálefni. • metið heimildir og ólík sjónarhorn í umfjöllun um sögu og samtíð. • velt fyrir sér ýmsum þáttum sem sagan hefur mótast af, svo sem umhverfi, samfélagsskipulagi og þjóðfélagshreyfingum. • lýst einkennum og þróun íslensks þjóðfélags og tekið dæmi um mikilvæga áhrifaþætti. • dregið upp mynd af afmörkuðum efnisþáttum stórrar og smárrar sögu, nálægrar eða fjarlægrar. • gert sér grein fyrir margbreytileika fjölskyldna og margvíslegum hlutverkum innan þeirra.

	• lýst nokkrum einkennum lýðræðislegra samfélagshátta. • gert grein fyrir hlutverki nokkurra helstu stofnana samfélagsins. • gert grein fyrir hugmyndum um samhjálp og velferð og framkvæmd hennar í samfélaginu, • séð gildi slysavarna og viðbragða við slysum í heimahúsum, nærsamfélagi og náttúrunni. **Hugarheimur** • lýst sjálfum sér og tekið dæmi um þætti sem hafa áhrif á sjálfsmynd hans, svo sem úr nærsamfélagi, umhverfi og menningu. • metið jákvæð og neikvæð áhrif ýmissa áreita í umhverfinu á líf hans og tekið gagnrýna afstöðu til þeirra. • gert sér grein fyrir jafngildi sínu og annarra manna og rætt þýðingu þess. • sett sig í spor fólks með ólíkan bakgrunn á völdum stöðum og tímum. **Félagsheimur** • tekið þátt í lýðræðislegu samstarfi og samræðu. • metið og brugðist við ólíkum skoðunum og upplýsingum á fordómalausan hátt. • rökrætt um ólík málefni af samfélagslegum og siðferðilegum toga. • tekið þátt í samræðu um stöðu sína sem þátttakandi í samfélaginu, réttindi og skyldur, sýnt ábyrgð í samskiptum og átti sig á réttindum sínum samkvæmt alþjóðasáttmálum. • tjáð þekkingu sína og viðhorf með fjölbreyttum hætti, einn sér og í samstarfi við aðra. • nefnt dæmi um gildi jafnréttis og mannréttinda í samfélaginu og rætt áhrif staðalímynda. • sýnt sanngirni, sjálfstraust og virðingu í samskiptum og samvinnu við aðra. • rætt um eigin athafnir og afleiðingar þeirra. • rætt reglur í samskiptum fólks og tekið þátt í að setja sameiginlegar leikreglur með öðrum. • tekið þátt í samfélagsmálum á ábyrgan hátt. • sýnt samferðafólki sínu tillitssemi og umhyggju.
Sögueyjan	**Að nemandi:** • gert grein fyrir einkennum og stöðu Íslands í heiminum í ljósi legu og sögu landsins, breytilegrar menningar, trúar og lífsviðhorfa, • lýst með dæmum áhrifum tækni og mannlegra athafna á samfélag og umhverfi,

	• rætt á upplýstan hátt um tímabil, atburði og persónur, sem vísað er til í þjóðfélagsumræðu, • metið heimildir og ólík sjónarhorn í umfjöllun um sögu og samtíð, • velt fyrir sér ýmsum þáttum sem sagan hefur mótast af, svo sem umhverfi, samfélagsskipulagi og þjóðfélagshreyfingum. • lýst einkennum og þróun íslensks þjóðfélags og tekið dæmi um mikilvæga áhrifaþætti. • dregið upp mynd af afmörkuðum efnisþáttum stórrar og smárrar sögu, nálægrar eða fjarlægrar. • greint hvernig sagan birtist í textum og munum, hefðum og minningum.